

موضوع: انتشار اسناد خزانه اسلامی جهت توسعه حریم قلعه فلک
الافلاک، انتشار اوراق منفعت مبتنی بر عوارض آزادراهها، بررسی موارد
درخواستی جهت انتشار اوراق اجاره مبتنی بر سهام

**موضوع: انتشار اسناد خزانه اسلامی جهت توسعه حریم قلعه فلک الافلاک، انتشار اوراق منفعت مبتنی بر عوارض آزادراهها، بررسی موارد
درخواستی جهت انتشار اوراق اجاره مبتنی بر سهام**

جلسه روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱/۲۷ با حضور اعضای محترم کمیته فقهی آقایان مصباحی مقدم، تسخیری، موسویان، رضایی، محسنی،
فهمیمی و اعضای محترم هیئت مدیره سازمان آقایان قالیباف اصل و جمالی، مدیران محترم سازمان خانم ها صفاریان و رادفر و مدیر محترم
مدعو آقای قاسمی (از وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی) همراه با جمعی از خبرگان و کارشناسان مدعو در محل سازمان
بورس و اوراق بهادار تشکیل گردید.

معرفی موضوع اول:

انتشار اسناد خزانه اسلامی، یکی از روش های تأمین منابع مالی مورد نیاز برای دولت است که در طی سال های اخیر با رعایت ملاحظات
قوانین بودجه سنواتی توانسته است بخشی از نیازهای مالی دولت را برطرف نماید. ملاحظات فقهی مربوط به انتشار این اوراق، در مصوبه قبلی
این کمیته ذکر شده است.^۱

در این خصوص، مسئله جدیدی که مطرح شده است، انتشار اسناد خزانه اسلامی جهت تأمین مالی طرح توسعه حریم قلعه فلک الافلاک است.
شایان ذکر است مجموعه سپاه پاسداران بخشی از اراضی اطراف این قلعه را در اختیار دارد و وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
درصد است با در اختیار گرفتن این اراضی، طرح های توسعه مدنظر در حریم این قلعه را اجرا نماید. جهت تأمین مالی این طرح، پیشنهاد شده
است از اسناد خزانه اسلامی استفاده شود و با عنایت به مصوبه قبلی این کمیته در خصوص اسناد خزانه اسلامی قرارگاه سازندگی خاتم
الانبیا(صلی الله علیه و آله و سلم)^۲ از کمیته تخصصی فقهی این سوال مطرح است که از نظر ملاحظات فقهی، در این خصوص چه نکاتی باید مد نظر
قرار گیرد؟

نظر کمیته تخصصی فقهی

کمیته تخصصی فقهی بعد از استماع نظرات کارشناسان و بحث و بررسی ابعاد مختلف موضوع چنین جمع بندی کرد:

^۱ جلسه شماره ۵۴ مورخ ۱۳۹۰/۶/۳۰

^۲ جلسه شماره ۱۶۹ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۵

**موضوع: انتشار اسناد خزانه اسلامی جهت توسعه حریم قلعه فلک
الافلاک، انتشار اوراق منفعت مبتنی بر عوارض آزادراه‌ها، بررسی موارد
درخواستی جهت انتشار اوراق اجاره مبتنی بر سهام**

همان طور که در مصوبه قبلی کمیته تخصصی فقهی^۱ در این خصوص ذکر شده است، با عنایت به وحدت مالکیت در ساختار مجموعه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با دولت جمهوری اسلامی ایران، واگذاری این اسناد به سپاه و معامله آن قبل از سررسید صحیح نیست. اما از آنجا که سپاه با پیمانکارانی از بخش خصوصی طرف قرارداد است، می تواند اسناد خزانه اسلامی را از دولت دریافت و به مقدار بخشی از تعهدات پیمانکاران بخش خصوصی که انجام شده است، به آنها ارائه نماید تا آن پیمانکاران بتوانند از محل فروش اسناد به نقدینگی دست یابند.

معرفی موضوع دوم: انتشار اوراق منفعت مبتنی بر عوارض آزادراه‌ها

اوراق منفعت از جمله ابزارهای مالی است که در سالهای اخیر برای تأمین مالی بنگاه های اقتصادی منتشر شده است. مباحث فقهی مربوط به انتشار این اوراق در مصوبات قبلی کمیته ذکر شده است.^۲ طبق دستورالعمل انتشار اوراق منفعت (مصوب ۱۳۹۶/۳/۳۱ هیئت مدیره محترم سازمان بورس و اوراق بهادار)، اوراق منفعت "اوراق بهادار با نامی است که نشان دهنده مالکیت مشاع دارنده آن بر مقدار معینی از منافع آتی حاصل از بکارگیری دارایی ها یا ارائه خدمات معین و هرگونه حقوق معین قابل نقل و انتقال برای یک دوره زمانی مشخص است. این اوراق قابل معامله در بورس ها یا بازارهای خارج از بورس می باشند."

در این راستا، این سوال از کمیته تخصصی فقهی مطرح است که آیا عوارض دریافتی از آزادراه ها می تواند به عنوان دارایی پایه در انتشار اوراق منفعت قرار گیرد؟

نظر کمیته تخصصی فقهی

کمیته تخصصی فقهی بعد از استماع نظرات کارشناسان و بحث و بررسی ابعاد مختلف موضوع چنین جمع بندی کرد:

عوارض دریافتی از آزادراه ها، مبلغی است که در ازاء استفاده از منافع آنها پرداخت می شود و با منفعت آزاد راه متفاوت است؛ لذا ضروری است موضوع انتشار اوراق منفعت به منافع آزادراه ها تغییر یابد؛ البته اختصاص عوارض دریافتی در دوره زمانی معین به سرمایه گذاران به موجب انتقال منافع آزادراه بلااشکال است. همچنین می بایست ملاحظات فقهی مندرج در مصوبات قبلی کمیته^۳، در تنظیم قراردادهای و انتشار اوراق و شرایط لازم برای بازار ثانوی اوراق مدنظر قرار داشته باشد.

معرفی موضوع سوم: بررسی موارد درخواستی جهت انتشار اوراق اجاره مبتنی بر سهام

^۱ همان

^۲ جلسه شماره ۶۵ مورخ ۱۳۹۱/۵/۴

^۳ جلسه شماره ۶۵ مورخ ۱۳۹۱/۵/۴ و جلسه شماره ۱۲۹ مورخ ۱۳۹۵/۵/۱۳

**موضوع: انتشار اسناد خزانه اسلامی جهت توسعه حریم قلعه فلک
الافلاک، انتشار اوراق منفعت مبتنی بر عوارض آزادراه‌ها، بررسی موارد
درخواستی جهت انتشار اوراق اجاره مبتنی بر سهام**

با عنایت به اینکه به دلیل وجود ملاحظات فقهی، باید سهام پیشنهادی به عنوان دارایی مبنای انتشار اوراق اجاره به صورت موردی بررسی شود، بررسی کارشناسی سهام دو شرکت در دستور کار قرار گرفت تا بر مبنای ملاحظات قبلی کمیته تخصصی فقهی ذکر شده بود^۱ جمع‌بندی لازم انجام شود. بعد از استماع نظرات کارشناسی در خصوص صورت‌های مالی شرکت و وضعیت دارایی‌های قابل اجاره آن، در نهایت کمیته تخصصی فقهی به شرح ذیل به جمع‌بندی رسید.

نظر کمیته تخصصی فقهی

سهام شرکت ذوب آهن اصفهان: با عنایت به بند ۲ مصوبه کمیته محترم فقهی^۲ و با در نظر گرفتن خالص ارزش دارایی‌های شرکت، نسبت‌های مدنظر کمیته فقهی احراز می‌گردد و تا میزان ارزش خالص دارایی‌ها به مبلغ ۵۲۷۴۴۹۷۷ میلیون ریال می‌توان بر روی این سهام اوراق منتشر نمود.

شرکت سرمایه گذاری غدیر: با توجه به اطلاعات صورت‌های مالی تلفیقی و به میزان دارایی ثابت تا مبلغ ۲۳۱,۹۳۱,۴۰۵ میلیون ریال می‌توان روی این سهام اوراق منتشر نمود. مشروط بر اینکه مصوبه هیئت مدیره مبنی بر عدم فروش دارایی‌های ثابت به میزان اوراق منتشر شده تا زمان سررسید اوراق ارائه شود.

محل امضاء اعضاء کمیته، آقایان:

مصباحی مقدم

تسخیری

نظری

موسویان

رضایی

فهمی

محسنی

^۱ جلسه شماره ۱۸۴، مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۹

^۲ همان